

Bemærkninger til lovforslaget

Forslaget er en uændret genfremsættelse af lovforslag nr. L 157 fra folketingsåret 2004-05, 1. samling (se Folketingstidende 2004-05, 1. samling, tillæg A side 4706 og 4704).

Formål med lovforslaget

Forslaget går ud på at ophæve straffelovens § 140, den såkaldte blasfemiparagraf. Efter denne regel straffes visse meningstilkendegivelser om troslørdom eller gudsdyrkelse med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Der er ikke dømt efter bestemmelsen siden 1938, jf. Østre Landsretsdom af 19. januar 1938, Ugeskrift for Retsvæsen 1938 side 419.

Baggrund for forslaget

Principielt og religiøst er en lovparagraf med straf for blasfemi en komplet misforståelse i et kristent land. Tanken om, at vi med loven i hånd skal værne Guds ære, er nærmest blasfemisk. Muhamed hævnedes i 622 militært de forhånelser, han havde mødt i Mekka, og siden har der været dødsstraf for at forhåne profeten – til forskel fra den nytestamentlige beretning om Jesus, den sagtmodige konge, som selv opsøgte krænkelser og forhånelser på korset. Jesus hyrede jo heller ikke en romersk advokat, da han blev stedt for sin jordiske dommer Pilatus. Han sagde tværtimod, at Pilatus lige så lidt som den hånende og hadefulde folkeskare havde nogen virkelig magt over ham. Det havde kun én.

Opriindelig var blasfemiparagraffen nærmest tænkt som et værn – ikke om Guds ære, men om almindelig sømmelighed. Den skulle vi imidlertid nok kunne forholde os ansvarligt til uden trusler om straf. Der er afgjort noget, der hedder god og dårlig tone, men vi plejer lykkeligvis ikke at lovgive om den slags.

Siden er der gået skred i blasfemibegrebet. I en følelsesfuld tid er det blevet til noget med at krænke an-

dres religiøse følelser. Men krænkede følelser er et dårligt kriterium for en retsnorm. Hvornår kan man ikke påberåbe sig sine krænkede følelser, hvis man dermed kan ramme en modstander og tvinge ham til at tie?

Voltaire krænkede virkelig mange kristne menneskers følelser, men skulle man derfor have forbudt udgivelsen af hans skrifter? Så skulle vi jo have forbudt de fleste af oplysningstidens filosoffer, som i de frie videnskabers navn vendte sig mod kristendommen. Tanken er absurd, og det er derfor ikke overraskende, at blasfemibestemmelsen i straffelovens § 140 aldrig benyttes, og at der så vidt vides aldrig har været dømt efter den siden 1938. Vi har bare glemt at fjerne den, fordi den på den anden side var temmelig uskadelig.

Nu er loven imidlertid pludselig blevet højaktuel, efter at muslimer har sagsøgt Danmarks Radio og TV 2 for at krænke deres religiøse følelser ved at vise Theo van Goghs film »Submission« – et gribende kunstværk og et forpint nødskrig fra en kvinde, Ayaan Hirsi Ali, der er slæbt gennem omskæring, fornedrelser, tvangsægteskab, indespærring og voldtægt i en forholdsvis normal muslimsk familie. Hvis ikke hun skulle have ret til at bruge den vestlige verdens ytringsfrihed, hvem skulle egentlig så? Det er religiønskritik fra dybet af en lemlæstet sjæl.

Lad os gå ud fra, at muslimerne vil tabe sagen med et brag – og dermed dokumentere, at blasfemiparagraffen er ubrugelig. Men lad os også gå ud fra, at hvis vi ikke fjerner den, vil der siden komme en bølge af sager, fremkaldt af »krænkede religiøse følelser« – eller bare af forurettet lyst til chikane. Anmeldelserne vil hagle ned på politimestrenes skriveborde og belaste både politi og retsvæsen med spørgsmål, som ikke bør finde deres afgørelse i retten, men i en fri og åben debat.